

Tipuri de acreditive documentare

Unul din avantajele utilizării acreditivului documentar poate fi considerat faptul că , acesta , îmbracă mai multe forme , și deci există posibilitatea adaptării lui la interesele părților , în funcție de rezultatul negocierii .

Există mai multe criterii de clasificare a acreditivelor documentare .Pentru a realiza o arie de cuprindere cât mai largă , o posibilă clasificare este cea de mai jos:

a) - după posibilitatea băncii emitente de a anula sau modifica acreditivele :

a1) - acreditiv documentar revocabil ;

a2) - acreditiv documentar irevocabil ;

b) - după existența angajamentului de plată din partea băncii avizatoare :

b1) - acreditiv documentar confirmat ;

b2) - acreditiv documentar neconfirmat ;

c) - după domiciliu acreditivului :

c1) - acreditiv documentar domiciliat în țara exportatorului ;

c2) - acreditiv documentar domiciliat în țara importatorului ;

c3) - acreditiv documentar domiciliat într-o țară terță ;

d) - după momentul stingerii obligațiilor :

d1) - acreditiv documentar cu plata la vedere ;

d2) - acreditiv documentar cu plata la termen ;

d3) - acreditiv documentar de negociere ;

d4) - acreditiv documentar de acceptare ;

e) - după clauzele ce le conțin :

e1) - acreditiv documentar transferabil ;

e2) - acreditiv documentar netransferabil ;

- e3) - acreditiv documentar cu clauză roșie (engl . red clause) ;
- e4) - acreditiv documentar revolving ;
- e5) - acreditiv documentar reciproc ;
- e6) - acreditiv documentar cesionat ;
- e7) - acreditiv documentar spate în spate (engl .back-to-back) ;
- e8) - acreditiv documentar stand-by ;

Fără a considera această clasificare completă sau imperfectibilă , se poate totuși afirma că are în conținutul său cele mai utilizate , acreditive , în practică.Fiecare dintre acreditivele mai sus prezentate conține caracteristici distincte , comparativ cu celelalte .Pentru înțelegerea și evidențierea acestor caracteristici este necesară prezentarea succintă a fiecărui tip de acreditiv documentar .

Acreditivul documentar revocabil dă posibilitatea băncii emitente să anuleze sau să modifice acreditivul , din momentul deschiderii acestuia până în momentul prezentării documentelor de export la banca plăitoare , fără acordul prealabil al beneficiarului acreditivului .

Acreditivul irevocabil presupune , din partea băncii ordonatoare , un angajament irevocabil că va plăti contra documentelor ce fac dovada expedierii mărfurilor .Acest tip de acreditiv nu poate fi anulat sau modificat decât cu acordul tuturor părților implicate : al exportatorului , al băncii avizatoare,al importatorului, al băncii emitente .

Acreditivul documentar confirmat este acel tip de acreditiv la care , pe lângă angajamentul băncii emitente (plăitoare) că va plăti documentele înscrise în acreditiv, există și angajamentul unei alte bănci (confirmatoare) pentru aceeași sumă și în aceleași condiții .

Solicitarea confirmării este de regulă făcută de exportator și foarte rar de banca avizatoare .

În ceea ce privește acreditivul documentar neconfirmat , acestea nu conțin clauza de confirmare și deci nu implică angajamentul băncii exportatorului (avizatoare) .

Acreditivul domiciliat în țara exportatorului , avantajos pentru exportator datorită faptului că plata documentelor se efectuează imediat , după depunerea și verificarea documentelor , de către banca avizatoare (notificatoare) .

Dacă acreditivul are domiciliul în țara importatoare , locul în care se efectuează plata este o bancă (emitentă) din țara importatorului .În acest caz plata documentelor presupune un interval de timp mai mare datorită circuitului și verificării documentelor(depunere documente la banca avizatoare , verificare documente de către banca avizatoare , transmitere documente către banca ordonatoare (plătitoare) , verificare documente de către banca plătitoare , plata documentelor) .

Acreditivul documentar domiciliat într-o țară terță implică ca plata contravalorii documentelor să se efectueze de către o bancă (emitentă) cu domiciliul într-o altă țară decât cea a importatorului și a exportatorului .

Utilizarea acestui tip de acreditiv are loc (în principiu) atunci când climatul socio - politic - economic sau legislativ din cele două țări (exportatoare și importatoare) sau din una din cele două țări prezintă un grad ridicat de risc .

Acreditivul documentar cu plata la vedere asigură plata sumei după ce documentele au fost depuse de către exportator la banca plătitoare .Pentru operațiunile de verificare a documentelor și transfer a valutei , banca are nevoie de câteva zile (de regulă 4 - 5 zile de la depunerea documentelor¹) .

Specific acreditivului cu plata la termen este faptul că plata documentelor are loc la un anumit termen de la data depunerii acestora .Acest termen (scadență) este o dată fixă fără legătură cu data expirării valabilității acreditivului .Utilizarea acestui

---

¹ C.Floricel - Relații și Tehnici Financiar - Monetare Internaționale , Editura Didactică și Pedagogică , București , 1994 , p.63.

tip de acreditiv este avantajoasă pentru importator datorită perioadei (de grație) de care beneficiază până la plată .

Acreditivul documentar de negociere atrage după sine utilizarea efectelor de comerț, cu precădere a cambiilor .La depunerea documentelor ce atestă expedierea mărfurilor , exportatorul va proceda și la depunerea , la banca sa , cambiilor (cu plata la vedere sau la termen) trase asupra importatorului ori a băncii emitente sau asupra altei persoane indicate în acreditiv .

Acreditivul de acceptare sunt utilizate în situația în care exportul se face pe credit .

Ca și în cazul acreditivelor de negociere și acreditivul de acceptare presupun utilizarea cambiilor.Dacă exportatorul (creditorul) are nevoie de lichidități , poate instrumenta banca sa să sconteze cambiile acceptate de banca emitentă (a acreditivului)¹

Acreditivul transferabil este acel acreditiv care în conținutul său cuprinde o clauză de transfer (total sau parțial) către una sau mai multe persoane .

Transferul se face o singură dată iar cheltuielile de transfer sunt suportate de beneficiarul inițial² .

În situația în care exportatorul nu include această clauză de transferabilitate acreditivul este netransferabil , caz în care unicul beneficiar este exportatorul .

Acreditivul cu clauză roșie (engl .red clause) , poartă această denumire datorită faptului că în conținutul său cuprinde o clauză , de regulă scrisă cu cerneală roșie , și al cărei conținut autorizează banca plătoare sau avizatoare să efectueze , către exportator , o plată în avans (fie o cotă procentuală din acreditiv fie întreaga valoare a acestuia) .Prin utilizarea acreditivelor cu clauză roșie se realizează finanțarea exporturilor , permițând exportatorului să-și procure materii prime , materiale sau să efectueze alte plăți în legătură cu viitorul export .

---

¹ I .Popa - Tranzacții Comerciale Internaționale , Editura Economică , București , 1997 , p.236.

² Al.Puiu - Management în Afacerile Economice Internaționale , Independența Economică , 1996 ,p.278.

Acreditivul revolving întâlnit în cazul livrărilor în tranșe , are particularitatea că este încărcat numai pentru a acoperi contravaloarea unei livrări (tranșe) urmând să fie reîncărcat până la acoperirea întregii valori a acreditivului .Acest tip de acreditiv este mai puțin costisitor , se deschide o singură dată , nu implică imobilizarea unor mari sume de bani .

Acreditivele reciproce sunt utile în cazul tranzacțiilor de contrapartidă , în cadrul cărora importatorul are și calitatea de exportator pe aceeași relație comercială în ambele situații .În funcție de clauzele pe care le cuprind aceste acreditive pot fi :

- acreditive documentare reciproce simple (ambele acreditive intră în vigoare la aceeași dată) ;
- acreditive documentare reciproce de valoare (unul din acreditive acoperă valoarea celuilalt) ;
- acreditive documentare reciproce garantate (banca emitentă garantează plata acreditivului) .

Acreditivul documentar cesionat se aseamănă cu acreditivul transferabil. Astfel , beneficiarul acreditivului (cedentul) poate transfera , total sau parțial , dreptul de creanță , unei terțe persoane .

Diferența dintre cele două acreditive constă în faptul că cesionarul nu va primi suma ce îi revine în situația în care beneficiarul inițial al acreditivului nu dorește sau nu poate să utilizeze acreditivul .

Acreditivul back-to-back (spate în spate) se utilizează în cadrul operațiunilor de reexport și presupune ca o parte contractantă (de exemplu exportatorul) , beneficiar al unui acreditiv , să deschidă un alt acreditiv (de import) pe baza celui dinainte menționat .Cele două acreditive sunt independente unul de celălalt și pentru derularea în condiții optime este necesară o atentă corelare atât a termenelor de livrare și plată cât și a celor de valabilitate .

Acreditivele stand-by reprezintă o alternativă pentru garanțiile bancare , utilizate pentru asigurarea plăților în cazul neîndeplinirii condițiilor

contractuale. Trebuie făcută mențiunea că acest tip de acreditiv este utilizat numai în SUA având în vedere faptul că , garanțiile bancare practicate în Europa nu sunt permise de legislația americană .

Acest tip de acreditiv este emis de bancă , la solicitarea ordonatorului , și oferă beneficiarului garanția că în cazul în care nu își va îndeplini obligațiile contractuale , banca îl va despăgubi bănește .

Diferența dintre un acreditiv documentar obișnuit și un acreditiv stand - by , constă în faptul că , în cazul acreditivului stand - by , beneficiarul apelează la acesta (acreditiv) numai în situația în care ordonatorul (importatorul) nu își îndeplinește obligațiile asumate contractual .

Utilizarea acreditivelor stand - by prezintă avantaje și dezavantaje ; dintre avantajele pot fi amintite :

- utilizarea atât în cadrul plăților generate de importuri și exporturi prin compensare cât și în cadrul altor obligații de plată ce decurg din alte tipuri de contracte privind import - exportul ;

- sunt ușor de utilizat dat fiind faptul că folosirea lor este guvernată de Publicația nr .500 a Camerei Internaționale de Comerț de la Paris (cunoscută) .

Dezavantajele constau în costul ridicat al operațiunilor și în faptul că băncile manifestă rigurozitate ridicată în selectarea ordonatorilor (importatorilor) .¹